

Léka Géza

Tragikomédia

Dzsó,
öreg Dzsó, ha tudnád,
mennyire szerettem volna oldottnak maradni, erre
úgy befeszültem, mintha velem ékelték volna ki az
Ördögfing ócska, ingatag boxát, belém dermedt az
önfegyelem, a regulázó részvét éppúgy, ahogyan a
vajszívű tapintat is, azt hittem, valahogy sikerülhet
kimaradnom a kozmikus fagyból, amelyet Jóskád
halála hagyott maga után, ámde kerítő rianás volt
már minden verssorod: *Kimutattad fogad fehérét, /
te csillagközi csaló, / vérét vetted fiamnak, vérét, /
sajogtatja sebem a hó, / kimutattad fogad fehérét, /
te csillagközi csaló!* – torlódtak egymásra a szavak
a Kádár-címeres, biankó Oklevél hátoldalán, amit
Zsóka hordott haza neked kilószámra a tanáriból,
jusson belőle bőven, ha káromlod, ha elátkozod az
Istent: *Hogy gyűlöllek, ó hogy utállak, / megfertőzi
szájam a szó, / szétjáróányul a dal utánad, / ettől
leszel mindenható, / hogy gyűlöllek, ó hogy utállak,
/ te, te csillagközi csaló!* – – és nem éreztem már
se utat, se irányt, se távolságot, csupán a kartonlap
jégtorlaszos fényei zibbasztottak, ám amint átültél
mellém, visszájára fordult minden, hiszen Gomez,
a törzsvendégből lett pincér állt meg a boxnál, rég
látott, diliházi bajtársaiddal, a flepni-huszár Gede-
testvérekkel, nekem égnek állt a hajam, két korsó
után már falták a versedet, cibálták, össze is kaptak
fölötte, ám a rezet a kicsi vágta ki: rossz a címed,
Józsi, dehogy, istenem, dehogy Csillagközi csaló,
hanem: na mi, na mi, na mi, hát nem hallod benne?
Csallóközi csillag, Uram! és nyomta volna tovább,
ha szét nem fröccsen, ha semmivé nem lesz a világ
a pillanat tört része alatt.

LÉKA GÉZA (1957) Budapesten élő költő, író, a *Hitel* szerkesztője. Utóbbi kötete: *Árva ragyogás* (Hitel Könyvműhely, 2016).

Nagy utazás

Dzsó, öreg Dzsó, ha tudnád,
engem a hegyek, a havas szirtek
sosem érdekeltek, sem a fakír,
személytelen serpák, sem a
titánium lábú, megpatkolt
héroszok a Himalája halálútjain,

én csak a szavak, a mondatok
fennsíkjait vágytam támadni,
fölhágni rájuk egy-egy napra,
hosszú hétvégére s levedleni a
csönd, a hallgatás uralhatatlan,
meddő pauzáit,

miként a perui Inka-ösvényen,
a Titicaca-tónál vagy Taquile
szigetén, négyezer méter fölött
lihegve, zihálva, nem, dehogy
az anyatermészet emelt az ölébe,
akár egy kushadó palotapincsit,

én apám palóc félszíve voltam
'65 óta a Machu-Picchu fölött,
talpa, térde a Limai Katedrális
összejárákált főoltára előtt, és
harminchét év rázató vastapsa
Arequipától a gömöri kazlakig,

mert egyedül ezért utaztam el a
halálos ágya mellől, ezt akartam
megélni ott, helyben, kettőnkért,
előtted sem akarván kibeszélni,
méltánytalanul a szádba rágni,
eltúrni, ahogy nyíltan lehülyézel.

Néma dialóg

Dzsó,
öreg Dzsó, ha tudnád,
a kérdés, amivel úgy rettegtél
szembenézni, már rám talált,
már itt liheg a sarkamban:

*vajon, asszony nélkül
talpon tudok én maradni?,
mammogva, caplatva róni
az idő homokját, túratni
a hanyatlók, a demensek
örök szaharáját,
mert ez várna még énrám,
nemde? –*

üzente-tudakolta minden
tagod, minden porcikád,
noha esélyed se volt rá,
hogy akár egy héttel is
túlélhesd Zsókát –
ült ki az arcomra azonnal,

de nézz inkább engem,
akiben csak amolyan
távlattalan, humánus
ballaszt volt a frigy,

aki túl van már
háromezeröttszáz önkezű
tükörtojáson, harmincezer
letekert kalórián és
kilométeren három év alatt,

mert nem más, mint maga
Szent Diabétes csapolta le
belőle a rozmárnyi hájat,
mégis az maradt, aki volt,

egy átmenetileg kikúrált,
két lábon járó rizikófaktor,
ki csak azért is borokkal,
versekkel hergeli a halált,

amiért elviseli őt az élet,
a kibrusztolt létminőség,
amíg övé a legjobb
szenior vérkép a házban.

Árkossy István: Fra Angelico (Mozgóképek-sorozat, 2020)

